

Amb *i* només en una rogalia de tres pobles: Tornabous, el Tarròs i Fuliola: *sikkla mazò* i *sikkla delz órts* a Tornabous, *sikkla del basòt* al Tarròs, a la Fuliola sento un cop *seggla*, un *le siggles* (amb *g* mig sorda) i quatre vegades *sikkla* Fora d'això, enlloc més tals formes. En alguns punts de l'extrem NO. reapareix la forma etimològica en *-kx-*: *sékya* a Areny anota Kruger (VKR IX, 41), jo sento *sékya* a Grist, *séggia* a Sorpe i a Isavarre.

DERIV.: *Sequal*: tort. (de la premsa d'oli, *AlcM*), ¹⁰ 'sèquia fillola' val. (Demús, 1962; amb noms propis: «el Riuet de l'Estany és un *sekiál* o fillola que hi desaiqua el barranc», «la Montegut és un *s* o fillola»); mall. (*at sikiáls*, partida de Sencelles, 1964). *Sequiar* (*AlcM*), tr. *se-* o *siquiar una rasa* 'fer-hi petits valls' ¹⁵ o enfondiments de 30-40 cm. en tota l'amplada perquè l'aigua de pluja no se'n vagi avall de pressa' tarr. (*CostManc.* II, § 415); ja doc. del Baix Penedès a. 1182 («dono --- ipsam nostram aquam --- ut accipiat eam et fodiatis, *cekretis* et perducatis --- inter ²⁰ Gannags et Salforas usque ad S<anctum> Ohvam vel ad ipsam mare» (*Cart* St. Cugat III, 141, § 289)

Sequatge 'impost sobre l'ús d'una sèquia': doc de Lleida a. 1289: «altres deutes clars salvu lo *cequatge* de Soses, qui és duptós --- la casa [de Gardeny] roman sens tot deute, salvu que la responsió al mestre» (*BABL* VI, 69); «non teneantur aliud *cequagum* inde dare», Rept. de Val, 230, segueix en vigor en terres val.: la gent de Torres-Torres, p. ex., paguen *sekiáče* a Morvedre a la Junta Major de Regants; i ara, mentre no s'hagen fet les obres del Pantà de Navages (del *Regajo*), paguen un +*sobre-sequatge* (1961).

Sequer 'l'encarregat de distribuir l'aigua d'una sèquia' (i sovint cobrar-ne els drets, *CostManc.* II, s. v. *siquier*) [1345, ross., Tuïr]: «*sequarius* mayor et rector ³⁵ factor recti de Tuhirio» (*InuLC*; 1352, *AlcM*); «la font tan ampla, / qual Déu exampla / per rius, braços / --- / ab orde, pauses, / conduyts, canals / e *cequoles*, / rolls e filloles / --- / l'aygua abandona, / franca la dóna / l'alt *Cequier* / a l'hereter, / qui --- ⁴⁰ terra mou / ab jou e rella, / ab sa tragella, / exada, pala / ---», JRoig (*Spill*, 14789); amb la variant *segler* cat. occid.: Burxe era el nom d'un *seggle* de Castelló de Farfanya, on ha quedat com a denominació de la *Peixera de Búrče* (1964) *Sots-sequer*.

Sequió 'sèquia estreta', a tots els dominis dial. [1943, Miquel Dolç]; val., mall., *AlcM*; *S. des Dau*, un dels de Montuiri, 1964; un *sikónét* 'una sèquia petita' Ulldemolins, 1936, ribag. *çeclló*: Llaguarres: *el beklón* ---; i «un +*theklónó* de mala mort» ib., 1957.

«*Sequiól* o *sequoleta*: arroyo», CROS (supra); una mena de sèquia, Alborraia (*BDLC* XII, 298); *sekiól* dels *Codonyars* Valls de Segó; «un *escorredor* és un *sequiol* que va a mar» Almassora (1961-2). *Sequiola* [JRoig, *Spill*, 14779, V. supra], també en el Princ.: ⁵⁵ «un *estallador* és una pedra o gleva que tapa el pas d'una *s*» Bellmunt del Priorat (1935), veg. *estolledor* (TOLDRE); +*sequioleta* (CROS) alterat en b-arag *icoleta* (Puebla de Íxar: Puyoles-Valenzuela).

+*Sequiól* 'regueró' ribag («què volem dir un CA- ⁶⁰

RANT? —És un *segglot* que hi baixa l'aigua» Casterner de les Olles, 1957).

Assequiar Ensiquar Contrasèquia Ressèquia

¹ El *CostManc* diu que és *siquia* a l'Urgell, on jo quasi pertot ho he sentit amb *e*, fora de la forma *sicla/siglla* d'una petita rogalia de Tornabous; Pinyas (*Buill Cl. Pir Tssa* II, 171), atribueix *sigha* a Poboleda, però tant allí com en altres pobles del Priorat m'ho negaren. Fiter, *Mem Assoc Cat Exc Ci* I, 263 atribueix *sioló* 'regueró' a Bellecaire d'Urgell. Oralment: *séki* Eiv. (*sə séki* Llavanera, a Jesús, 1963).

Sequible, V. *seguir Sequer*, V. *sèquia Sequia*, *sequillo*, *sequina*, *sequinell*, V. *sec Sequiol*, *sequiola*, V. *sèquia Sèquit*, V. *seguir Sequitja*, V. *sec* (cf. *set*)

SEQUOIA, de l'angl. *sequoia* [1847], nom posat a honor de *Sequoiab* gramàtic indi americà estudiós de la llengua Čerokí.

Ser, V. *ésser*; V. *serf*, *senyor*, *acer*, usat, en text occità per algun trobador nostre, per 'vespre'; i en tres passatges lullians poètics o proverbials (Colom).

SERAFÍ, pres del ll bíblic *seraphim* o *seraphim* 'serafins', i aquest, de l'hebreu *serāphim*, plural de *serāph* 'serafí'. □ *I^a doc*: Llull (Colom); i S. xv

«Rubí encès al foch dels *serafins*» escriví llavors el poeta barceloní Comanador Stela (42); «--- cherubins e *seraphins* ---», StVicentF (*Serm.* I, 34). De l'ús i abús que se n'ha fet donen una sèrie de cites *AlcM* i el *DAG* Vulgarment a Mallorca *xerafi* (*BDLC* XIV, 149) que s'explica per rústica confusió amb *xerubí*, el qual fou usat en lloc de *querubí*, a causa de la grafia *cherubim*, *-ubim*, que tenia aquest mot en llatí hebraic; *xerobís* cita el *DAG* (s. v. *serafí*) del Testament, en què el no gaire angelical Serradell de Vic (c. 1400) demana al Senyor de ser posat amb ells. El singular hebreu *seraph* fou usat algun cop en català cultista (*DAG*, *AlcM*).

DERIV.: *Serafina* o un *serafi* es digué d'una dona o un minyó de dolça o grandiosa bellesa (o que volia ser-ho...) —«la Rossa no era un *serafi*, però ---», Pons i Massaveu, *L'Auca de la Pepa*—; i és clar que els mercaders i botiguers i patentadors... s'apoderaren del terme, i manufacturaren teles *serafines* [Lab.], gorres *serafines*, i dolcíssimes pastes i pastissos *serafins* i *serafines* (mall., *AlcM*, . v. -fi § 4, -fina § 2).

Pel que fa al nom de la gorra, s'alterà, per una metàtesi vulgar, convertint-se en *safarina* (Emili Vilanova, *AlcM* s. v. *safa*-), usual fins al Priorat (Pinyas, gloss. de Poboleda, *Builletí del Cl. Pir. Tssa* II, 171); diu que hi ha una variant *safalina* empordanesa, però temem que fou inventada pel subtil enginy femení d'Irene Rocas, mestra de minyons de Llofriu, de qui provenen la majoria de les dades que *AlcM* atribueix a l'Emp (respectable i diligent corresponal, d'aquells «qui no tenen son», Alcoverius dixit) per justificar la